higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT

INLEIDENDE PERSONEELBESTUUR N4

31 Mei 2021

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 5 bladsye.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A

VRAAG 1

1.1 Onwaar
1.2 Waar
1.3 Waar
1.4 Onwaar
1.5 Waar
1.6 Waar
1.7 Onwaar
1.8 Waar
1.9 Waar
1.10 Waar
1.11 Onwaar
1.12 Onwaar
1.13 Onwaar
1.14 Waar
1.15 Waar
1.16 Onwaar
1.17 Onwaar
1.18 Waar
1.19 Waar
1.20 Waar

(20 × 2) **[40]**

VRAAG 2

2.1 F
2.2 A
2.3 B
2.4 D
2.5 E

(5 × 2) **[10]**

TOTAAL AFDELING A: 50

AFDELING B

VRAAG 3

3.1
- Maak die eerste dae makliker terwyl die werknemer kennis maak met die onderneming se basiese beginsels.
- Vestig 'n positiewe houding teenoor die onderneming.
- Verseker dat die werknemer so gou as moontlik produktief word.
- Help om realistiese verwagtinge by werknemers te skep.
- Om op die lange duur toesighouers en kollegas se tyd te bespaar. (5 × 2) (10)

3.2
- Om produktief te werk.
- Om redelike instruksies te gehoorsaam
- Om nie kwaad te stook/probleme te veroorsaak nie.
- Om hulle ordentlik te gedra
- Om lojaal te wees
- Om nie werkgewers se geheime te openbaar nie
- Om nie oneerlik met werkgewers se eiendom om te gaan nie
- Om getrou en ywerig te werk
- Om nie in hul private hoedanigheid met die werkgewer se onderneming mee te ding nie.
- Om eerlik te wees. (Enige 5 × 2) (10)

3.3
- Wet op Arbeidsverhoudinge
- Wet op Basiese Diensvoorwaardes
- Wet op Beroepsveiligheid en -gesondheid
- Wet op Vergoeding vir Beroepsbeserings en -siektes
- Loonwet
- Wet op Werkloosheidsversekering
- Wet op Billike Indiensneming
- Wet op Vaardigheidsontwikkeling (Enige 5 × 1) (5)

[25]

VRAAG 4

4.1
- Die sosiale omgewing
- Die politieke omgewing
- Die ekonomiese omgewing
- Die tegnologiese omgewing
- Die fisiese omgewing
- Die internasionale omgewing (6)

4.2
- Verlies aan verkope
- Tekort aan hulpbronne
- Seisoenale verandering
- Ekonomiese insinking
- Produksie vertragings
- Tegnologiese verandering en meganisasie
- Verhoogde kompetisie
- Hervestiging van ondernemings
- Oornames en samesmeltings (9)

4.3
- Openbare onderneming
- Openbare owerhede
- Staatsondernemings (Enige 2 × 1) (2)

4.4
- Pas by 'n spesifieke onderneming
- Verseker dat bestuur beheer het oor resultate
- Bevorder diepgaande funksionele kundigheid
- Maak dit makliker om gespesialiseerde vaardighede te ontwikkel
- Verbeter die bedryfsdoeltreffendheid in elke funksionele area
- Verseker dat elke werknemer 'n duidelike begrip het van waar hy/sy inpas
- Fasiliteer die ontwikkeling van 'n samehangende 'spangees' binne elke funksie. (Enige 4 × 2) (8)

[25]

VRAAG 5

5.1
- Beplanning
- Organisering
- Leiding
- Beheer (4)

5.2
- Opwaartse kommunikasie
- Afwaartse kommunikasie
- Horisontale kommunikasie (3)

5.3 Stap 1: Beoordeel die onderneming se aantreklikheid vir potensiële werknemers.

Stap 2: Verkry goedkeuring vir die pos op grond van noodsaaklikheid en in terme van die begroting.

Stap 3: Werk die posbeskrywing en posspesifikasies by.

Stap 4: Kies die werwingsmedia.

Stap 5: Stel 'n advertensie op vir die pos en plaas dit met 'n sluitingsdatum vir aansoeke.

Stap 6: Evalueer aansoeke.

Stap 7: Stel 'n lys op vir aanvanklike onderhoude en kontak onsuksesvolle aansoekers. (7 × 2) (14)

5.4
- Klein spanwydte van beheer✓ – beteken bestuurders het relatief min ondergeskiktes.✓
- Groot spanwydte van beheer✓ – beteken bestuurders het te veel ondergeskiktes.✓ (2 × 2) (4)

[25]

VRAAG 6

6.1
- Vertoning verbeter
- Verbeter werknemer se vaardighede en kennis
- Los organisatoriese probleme op
- Oriënteer nuwe werknemers
- Berei voor vir promosie
- Voldoen aan behoefte aan persoonlike groei (Enige 5 × 2) (10)

6.2
- Alleeneienaar
- Vennootskap
- Beslote Korporasie
- Maatskappy
- Franchise (5)

6.3
- 'n Wen-verloor-situasie waar twee partye dieselfde doel nastreef en slegs een party kan wen
- Waar twee partye nie saamstem oor hoe om 'n doel te bereik nie
- Waar senior werknemers hul gesag oor junior werknemers misbruik
- Waar twee partye verskillende persepsies het
- Wanneer verandering geïmplementeer word en mense daardeur bedreig voel. (5 × 2) (10)

[25]

TOTAAL AFDELING B: 100
GROOTTOTAAL: 150

Kopiereg voorbehou